

Bygg- och miljönämnden

Beteckning: Gösen 14

Bilaga 1 - Motivering till beslut, beskrivning av ärendet och information till parterna

Motivering till beslut

Livsmedel- och hälsaenheten bedömer att det, efter de åtgärder som utförts på taket på fastigheten Gösen 14 under 2023, inte råder olägenhet för människors hälsa med avseende på omfattningen och varaktigheten av störningen.

Livsmedel- och hälsaenheten bedömer att strålningen inte har tillräcklig omfattning som medför en olägenhet för hälsan då har enheten vid samtliga tillsynsbesök efter målningen av taket på fastigheten Gösen 14 kunnat urskilja skarvarna mellan takets sektioner.

Vid bedömningen i ärendet har Livsmedel- och hälsaenheten utgått från praxis i liknanden domar och jämförelser har gjorts med liknande ärenden i andra kommuner. Syftet med jämförelsen är att säkerställa en enhetlig och rättssäker hantering samt att beakta den praxis som utvecklats inom den typ av störning och olägenhet. Nedan finns en redogörelse för de praxis som finns samt enhetens bedömning i detta ärende.

Bedömning om störnings omfattning

MMD beslut i liknande ärende:

I mark- och miljödomstolens dom 2012-M 3029 prövades frågan om reflektioner från ett plåttak kunde utgöra en olägenhet som krävde åtgärder. Nämnden hade förelagt fastighetsägarna att vidta åtgärder mot bländningen, exempelvis genom målning av taket till en kostnad om cirka 75 000 kronor eller genom en mer hållbar avskärmande duk till en kostnad om cirka 190 000 kronor.

Domstolen konstaterade att taket upptog en betydande del av grannens utsikt, både från övervåningen och från husets framsida. Enligt domstolen var reflektionerna så starka att skarvarna i plåttaket inte gick att urskilja. Bländningen bedömdes vara av sådan karaktär och omfattning att den påverkade välbefinnandet på ett sätt som redan i sig utgör en olägenhet i miljöbalkens mening. Domstolen ansåg vidare att det även förelåg en inte försumbar risk för skador, vilket innebär att bländningen även av det skälet ska anses utgöra en olägenhet.

Livsmedel- och hälsaenheten bedömning i detta ärende:

Livsmedel- och hälsaenheten har under 2025 genomfört sex tillsynsbesök vid _____ och _____ (klaganden) fastighet. Vid samtliga besök kunde inspektörerna tydligt urskilja takets skarvar, både inomhus och utomhus, även när solreflexer nådde klagandens hus vid den tid som klaganden angivit som mest störande.

Livsmedel- och hälsaenheten bedömer att de åtgärder som _____ och _____ (takägaren) vidtog under våren 2023 (målade taket två gånger) har medfört en väsentlig reduktion av reflexerna från taket. Mot denna bakgrund bedömer livsmedels- och hälsaenheten att de kvarstående reflexerna inte utgör en olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalkens mening och att ytterligare åtgärder därför inte är motiverade.

Bedömning om störnings varaktighet

MMÖD beslut i liknande ärende:

I Mark- och miljööverdomstolen mål nr M 1248-25 ifrågasatte inte domstolen att reflektioner från solceller förekommer vid klagandens fastighet utomhus. Domstolen konstaterade att reflektionerna kan upplevas som besvärande. Med hänsyn till att de, enligt utredningen, endast förekommer under relativt korta tidsperioder (cirka 90 minuter), huvudsakligen utomhus och enbart vid viss väderlek, bedömde domstolen att det inte är fråga om en störning som utgör en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken. Mark- och miljööverdomstolen upphävde därför beslutet om föreläggande att vidta åtgärder.

Livsmedel- och hälsaenheten bedömning i detta ärende:

Enligt tidigare uppgift från klaganden uppträder störningen vid solsken under perioden maj–augusti mellan klockan 17 och 20. Vid livsmedel- och hälsaenhetens sex tillsynsbesök under 2025 har solreflektionerna som längst nått klagandens fastighet under cirka 90 minuter. Före och efter denna tidsperiod var solens läge sådant att reflektionerna inte träffade fastigheten.

Med beaktande av att reflektionerna, enligt den mer omfattande utredning som genomfördes mellan maj och augusti 2025, endast förekommer under relativt korta tidsperioder, samt att de åtgärder som vidtagits av takägaren väsentligt har minskat störningens omfattning, bedömer livsmedel- och hälsaenheten att det inte längre är fråga om en störning som utgör en olägenhet för människors hälsa i den mening som avses i 9 kap. 3 § miljöbalken.

Klaganden har uppgett att störningen är som mest besvärande när solen bryter fram efter regn, även efter att takägaren målat taket vid två tillfällen. Enheten utförde under 2025 tillsyn vid sådana förhållanden och under den tid som klaganden angett som mest besvärande, det vill säga mellan klockan 17 och 20.

Livsmedels- och hälsaenheten har under perioden följt upp väderprognoserna kontinuerligt under maj, juni och augusti. Prognoserna visar att det under den period förekommit mycket lite nederbörd. Med beaktande av att störningen enligt klaganden uppstår vid så kallat "sol efter regn" gör enheten bedömningen att detta väderfenomen under den aktuella tidsperioden inträffar i mycket begränsad omfattning. För att störning ska uppstå behöver vara regn under dagen och därtill

ska solen bryta ut efter regnet mellan klockan 17 och 20. Mot denna bakgrund anses fenomenet vara av tillfällig karaktär och därmed inte utgöra en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken.

Laghänvisning

Miljöbalkens 2 kap. §§ 2 – 4, 9 kap. § 3 och 26 kap. § 9

Beskrivning av ärende

Det dåvarande miljöskyddskontoret mottog i juli 2019 ett klagomål från boende på fastigheten Piggvaren 7, avseende solreflexer från taket på fastigheten Gösen 14.

Den dåvarande Miljöskyddsnämnden i Alingsås kommun beslutade den 3 november 2020, genom delegationsbeslut 2020-510, att förelägga takägaren att vidta åtgärder på fastighetens östra yttertak så att solreflexerna väsentligt reducerades. I beslutet angavs exempel på åtgärder som kunde bedömas som skäliga.

Beslutet överklagades till länsstyrelsen i Västra Götalands län som den 7 april 2022 avslog överklagandet. Länsstyrelsen beslutade samtidigt att förlänga tiden för åtgärdernas genomförande till senast sex månader efter att beslutet vunnit laga kraft.

Länsstyrelsens beslut överklagades vidare till mark- och miljödomstolen som den 19 september 2022 avslog överklagandet. Domen vann laga kraft den 10 oktober 2022, vilket innebar att åtgärderna skulle vara vidtagna senast den 10 april 2023.

Den 20 april 2023 inkom ett nytt klagomål från samma klagande. Klaganden uppgav att inga åtgärder hade vidtagits för att minska solreflexerna från taket, trots att mer än sex månader hade förflutit sedan domen vann laga kraft.

Bygg- och miljönämnden förelade då återigen takägaren att vidta åtgärder på fastighetens östra yttertak för att solreflexerna skulle reduceras. Åtgärderna skulle vara genomförda senast den 23 juni 2023. Beslutet förenades med ett vite om 40 000 kronor vid uteblivet genomförande.

Takägaren målade därefter taket vid två tillfällen. Den andra strykningen gjordes i början av augusti 2023 med en helmatt svart takbeläggningsfärg med glanstal 5.

Vid tillsynsbesök den 25 augusti 2023 bedömde den dåvarande hälsoskyddsenheten att reflexerna från taket fortfarande kvarstod. Mot denna bakgrund beslutade Bygg- och miljönämnden den 31 oktober 2023 att förelägga takägaren att vidta ytterligare åtgärder.

Nämndens beslut överklagades. Den 24 oktober 2024 upphävde mark- och miljödomstolen den del av beslutet som riktades mot takägaren. Mark- och miljödomstolen avslog överklagande i övrigt.

Mark- och miljödomstolens skäl för upphävandet:

 har genomfört den åtgärd som nämnden har bedömt vara den mest lämpliga genom att måla om sitt tak med en färg med lägre glanstal. Baserat på vad han har anfört om att nämndens inspektion har skett för kort tid efter målningen för att effekten av målningen ska framgå, då färgen mattas av med tiden, bedömer

mark- och miljödomstolen att nämnden inte har visat att det fortsatt föreligger en betydande olägenhet. Utifrån de uppgifter som finns i målet har nämnden därmed inte anledning att ställa ytterligare krav på att _____ ska vidta åtgärder.”

Mark- och miljödomstolen angav i sitt beslut att nämnden inte har visat att olägenheten kvarstod efter de åtgärder som vidtogs i augusti 2023.

Med anledning av detta har livsmedel- och hälsaenheten genomfört en ny utredning för att bedöma om målningarna med ett lägre blanktal, efter angiven torktid, medfört en väsentlig reduktion av solreflexerna så som beskrivits i föreläggandet från den 3 november 2020 (delegationsbeslut 2020-510). Enheten har även utfört en mer omfattande utredning för att klarlägga hur länge störningen pågår vid förekomst (varaktighet).

Genomförda tillsynsbesök 2025

Under 2025 har livsmedel- och hälsaenheten genomfört sex tillsynsbesök vid klagandens fastighet. Besöken genomfördes under den tidsperiod som klaganden uppgett som mest besvärande, det vill säga mellan maj och augusti, huvudsakligen från omkring kl. 17:00 och framåt tills reflektionerna upphörde.

- Observationer den 7 maj 2025 (första besöket)

Vid besöket rådde disigt väder. Inspektörerna anlände strax före kl. 17:30. Vid ankomst träffade ingen reflektion bostaden. Från cirka kl. 17:30 till strax före kl. 18:30 noterades reflektion mot husfasaden.

Reflektionen var tydligast mellan kl. 17:30 och 18:00, vilket innebär en störningsperiod om cirka 30 minuter.

Samtliga takskarvar var synliga under hela observationsperioden.

- Observationer den 12 maj 2025 (andra besöket)

Besöket var aviserat i förväg och genomfördes under soligt väder. Inspektörerna anlände kl. 16:45. Vid denna tidpunkt nådde ingen reflektion bostaden.

Från cirka kl. 17:00 till kl. 17:55 träffade reflektioner från taket husfasaden.

Reflektionerna var denna gång mer framträdande än vid besöket den 7 maj.

Samtliga takskarvar var tydligt synliga under hela observationsperioden.

Vid besöket kontrollerades även inomhusmiljön. Med befintliga markiser neddragna till halva fönsterhöjden noterades inget blänk eller reflekterat ljus inne i bostaden.

- Observationer den 11 juni 2025 (tredje besöket)

Vid besöket rådde soligt väder efter regn. Besöket genomfördes mitt på dagen runt klockan 12. Vid denna tidpunkt var solens position sådan att inga reflektioner nådde bostaden.

- Observationer den 12 juni 2025 (fjärde besöket)

Besöket var aviserat i förväg och genomfördes under soligt väder. Inspektörerna anlände kl. 16:15. Inledningsvis nådde inga reflektioner bostaden.

Cirka kl. 16:33 började reflektioner träffa huset. De kvarstod fram till cirka kl. 18:00, då solens vinkel förändrades.

Reflektionerna var inte så skarpa att de hindrade möjligheten att tydligt urskilja samtliga takskarvar.

- Observationer den 30 juni 2025 (femte besöket)

Besöket var aviserat i förväg och genomfördes under soligt väder. Inspektörerna anlände kl. 16:05. Vid denna tidpunkt nådde inga reflektioner bostaden. Cirka kl. 16:44 började reflektioner träffa huset. Kl. 17:00 stod solen i den position där reflektionerna var mest påtagliga. Under hela observationsperioden var samtliga takskarvar tydligt synliga.

- Observationer den 25 augusti 2025 (sjätte besöket)

Besöket var aviserat i förväg och genomfördes under soligt väder. Inspektörerna anlände kl. 16:30. Vid denna tidpunkt hade solen nått en position där reflektioner började träffa bostaden. Kl. 17:00 stod solen i det läge där reflektionerna var mest framträdande. Vid kl. 17:30 kvarstod reflektionen, men solens fortsatta rörelse gjorde att den därefter inte längre nådde huset. Under hela observationsperioden kunde samtliga takskarvar urskiljas tydligt.

Synpunkter som har kommit in:

- Klaganden har den 12 juni inkommit med följande synpunkt.

"Hej, Som vi skrev igår har väderförhållandena - sedan slutet av maj - varit sådana att vi inte upplevt så stark sol att taket har gett upphov till störande reflexer – förutom vid de tillfällen när det varit solblandat regn. Helt uppriktigt upplever vi faktiskt att situationen och reflexerna just nu är på en helt godkänd nivå. Om det har att göra med hur solen rör sig, eller vad det beror på - det vet vi inte, det får framtiden utvisa. Men något verkar faktiskt ha hänt – och det har otroligt nog, gått till det bättre hållet."

Synpunkt på kommunikering

Inga synpunkter har inkommit till enheten efter kommunikering av beslutet.

Information

Delgivning

Med beslutet skickas ett delgivningskvitto. Vi önskar få det påskrivet och skickat till miljöenheten/livsmedel- och hälsaenheten senast det datum som står angivet på delgivningskvittot. Då vet vi att du/ni mottagit beslutet. Delgivningskvitto skickas även till övriga berörda parter i ärendet.

Överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med detta beslut kan det överklagas hos länsstyrelsen skriftligen. Samtliga berörda parter har rätt att överklaga. För att ditt överklagande ska tas upp måste bygg- och miljönämnden fått brevet inom tre veckor från den dag du fick beslutet.

Det här tar du upp i ditt överklagande:

- Tala om vilket beslut du överklagar, ange fastighetsbeteckning och numret på beslutet.
- Redogör för varför du anser att beslutet är felaktigt och vilken ändring du vill ha.
- Du undertecknar brevet och uppger namn, postadress och telefonnummer.
- Skicka med handlingar till exempel kartor eller bilder som du anser stöder din uppfattning.

Om din överklagan inkommer i tid skickar nämnden den vidare till Länsstyrelsen. Nämnden kan också själva ändra beslutet på det sätt du begärt. Brevet skickas antingen till miljo@alingsas.se eller till adressen som finns nederst på varje sida av detta beslut. Information om överklagan finns även på Alingsås kommuns hemsida.

Behandling av personuppgifter

Personuppgifter som samlas in i samband med inspektioner, inventeringar eller annan ärendehantering dataregistreras i bygg- och miljönämndens tillsyns- och ärendehanteringssystem. Mer information finns på vår webbplats www.alingsas.se/gdpr.